

[Holger Hansen.]

for forespørgerne, hr. Gottschalek-Hansen, at et forslag om en forlængelse af undervisningspligten ville få en let gang igennem folketinget. Det skal jeg ikke spå om; men jeg vil blot erindre om, at dette ingenlunde er nogen let sag, for den har to sider: den har, som jeg fremhævede før, dels den side, der vender frem imod de grupper, som ikke er med, dels den side, der vender imod de grupper, som i øjeblikket er gået frivilligt ind i den.

Vi vil altså meget gerne og med megen interesse gå ind i de drøftelser, der vil komme, men vi er betænkelige ved uden videre at forlænge undervisningspligten, og for mig har det næsten kunnet lyde i dag, som om det nu var noget, man sådan bare lige kunne gå til.

Spørgsmålet drøftes næsten altid ud fra den forudsætning, at det er opad, denne pligt skal udvides. Vi indførte i fjor muligheden for oprettelse af børnehaveklasser, hvor der var praktiske muligheder derfor, og hvor man havde den fornødne kvalificerede arbejdskraft. Mange i venstre mener, at vi burde søge at gøre disse børnehaveklasser obligatoriske, når mulighederne derfor er til stede. Vi har megen sympati i venstre for den tanke, som er luftet af såvel undervisningsministeren som den socialdemokratiske ordfører, om et hvileår, et sabbatsår, eller hvad vi nu skal kalde det, og det drøftede vi også på vor skolekonference for nogle få uger siden. Der findes ganske givet børn, for hvem det vil være rigtigt, sundt og godt at komme ud, måske for en tid, for så at vende tilbage. Men der findes givet også børn, for hvem det er rigtigt at komme ud, måske for en lidt længere tid. Vi er tilhængere af, at efterskolen fortsat skal have en stærk placering i det danske skolebillede, og denne fortræffelige skoleform må nødvendigvis også komme ind i det problemkompleks, der skal drøftes, når debatten om denne sag for alvor skal gå på til efteråret.

Vi er altså i venstre klar til at gå ind i undersøgelsen og drøftelsen af den sidste procents problemer, men vi vil ikke være med til at uniformere det danske skolemønster. Om samfundets pligt til at give tilbud om undervisning er der ingen tvivl hos venstre — også således, at dette tilbud

følges op i form af forskellige muligheder: 8., 9., 10. klasser, realklasser, og hvad der inden for dette område vil komme i de år, der ligger foran os, efterskolen, ungdomsskolen osv. Vi vil også følge dette tilbud op ved at sørge for, at alle unge uanset økonomisk baggrund får mulighed for at udnytte de tilbud, der gives.

Poul Dam: For så vidt kunne jeg indskrænke mig til at takke for ministerens redegørelse. Der var ikke meget nyt i den; jeg var i forvejen tryk ved ministerens synspunkter på dette område, og det er jeg stadig væk efter i dag. Men der er dog måske forskellige problemer, som jeg kan benytte anledningen til at sige noget om, når jeg nu har fået denne lejlighed til det.

Det er sikkert rigtigt, som ministeren siger, at der ikke er grund til at tage den gamle diskussion om frivillighed eller tvang op her, men helt undgår vi den jo åbenbart ikke. Vi får nu her at vide fra venstres ordfører, at vi er kommet meget langt med frivilligheden, at der kan være en risiko for en vis uniformering, som jeg forstod at venstre ikke ville være med til — det må være en stor trøst for venstre at få at vide, at det er der heller ingen andre partier i denne sal der vil — og at man løber en vis risiko for af hensyn til de få, sidste procent at komme til at ødelægge noget for dem, der allerede under frivillighedens inspiration — som hr. Holger Hansen sagde — var gået ind i den forlængede undervisning. Jeg tror, det er en farlig romantik, der her gør sig gældende. Vi er allerede så langt fremme med den udvidede undervisning, at det for længst er helt andre bevæggrunde end netop den ideelle trang efter viden og efter forøgede skolekundskaber, som præger mange af de unge. Mange af dem presses derind af forældrene eller miljøet langt mere end af deres egne ønsker. De, der er tilbage, er ikke nødvendigvis nogen tung ende, og det er ikke nødvendigvis dem, man får disciplinære vanskeligheder med. Det er nok et langt mere indviklet problem end som så.

Jeg tror, det er nødvendigt, at vi inden så forfærdelig længe får gennemført denne forlængede undervisningspligt af hensyn til beskyttelsen af den rest, der i øjeblikket ikke er kommet med; men det forekommer mig væsentligt at sige i hvert fald lidt om;